

יציאות השבת פרק ראשון שבת

מסורת הש"ס

(א) תוספתא פ"א ש"ט (ב) קלמן כג. תבנית דב. יונין
(ג) וצ"ל לה: מלתא [א].
(ד) מולין קד: עדיין פ"ה מ"ה
(ה) [מולין ק"ז:] (ו) ע"ז ח.
(ז) פסחים מז: ב"מ זב. ע"ה.
י. נח: יבמות ע"ח.
(ח) [אלד"ר] פ"ב
(ט) בבא"ר פ"ב ש"ח
הרבה ושנה הרבה וכו' וז"ל
בהר"ק [הר"ש] (י) [שמות
כא:] (כ) [דברים יג:] (ל) [וי'
יצאור יותר בחוס' סנהדר' לו.
ד"ה סמור] (מ) [תבניות
ש"ס א"ר חא"א]

תורה אור השלם

1 אֶל הַחֲרָרִים אֵל אֶבֶן
וַיִּעֲזֹב אֶל נֶשֶׁא אֶל גִּדּוּלוֹ
בֵּית יִשְׂרָאֵל וְתָא אִשָּׁה
רַעְדוּ וְאֵל טוֹמָא וְאֵל אִשָּׁה
נָהָה לֹא יִקְרָב׃

יִחְזָקֵאל יו
2 אִישׁ אִישׁ אֶל כָּל שָׂרָר
בְּשׂוֹר וְתִקְרֹב לְגִלּוֹת
שָׂרָר אֵי׃ יִקְרָא יו
3 אֲלֹהֵיכֶם אַתְּ יו אֲלֹדִיךָ
שְׁמַע בְּקוֹל וְלִדְבָרָהּ בּוּ
הוּא וְחֵיךְ וְהָרֹךְ וְיִמִּיךְ
לִשְׁבֹּעַ לֵב וְאֲדַמֵּךְ אִשָּׁה
נִשְׁבַּע יו לְאַבְרָהָם לְאֶרְכָם
לִיִּצְחָק וְלִיעֶשֶׁב לַחַת
לְהֵם׃ כְּדִים ל

מוסף רש"י

שני אבסניים. אין לחוש
שאלל זה משל חבירו (חולין
קז:). חדייהו. מזה, אבי
ידייהו. בזרועותיהן, דרך בני
אדם שיואלין מבית הכנסת
מיד הוא נושא לאביו ולאמו
ולגדול ממנו בברכותה או
בפס ידו משום כבוד (ע"ז יז.).

רבינו חננאל

כיצוא בו לא יאכל חוב
 עם הדיבה. בזה הדיבור
 ענין חריצה (מותרין)
 בישאל (שלא שנינו לא
 נאכל טהור עם הטמאה אלא
 לא יאכל ידוע עם ודחב).
 כיצוא בו לא יאכל כי בדרוש
 ענינו עם הארץ שנינו לא
 רגיל אצלו ויאכלו טהור
 טהורו דברים שטאים, אבל
 לדרבנן שאינם מותרים
 לא היינו צריכים להאמר
 ענין הארץ מפורש וכן
 איבעי להו דריש טהור
 עם בילה אלא
 בבגדו וזהו בבגדו. וכן
 כל יוסף למפשטת מן
 דתני מלפושטת חליץ פרק
 כל הבשר, העוף עולה
 עם הבגיל על השולחן
 אינו נאכל כו', ונראה
 וז' ופשוטא דאמר דכתיב
 ואת שטתו רעהו לא טמא
 ואל אשה נדה לא יקרב,
 מקשה שמואל דהא לא רשע
 מן אשת מרת
 וזהו בגדו וזהו בבגדו
 אסור קא שמואל דהו כיצוא
 דהו, ואף עב גבי שפילגא
 דרת. ומקרא ובראש מי
 דהוהו וקרא ורעהו ושמי

ואימם רבן עליהן. אין פושטין יד לשום דבר ואפי' בחול חלף על פי רבן: פירש. גברה כמו ופרצת ימה וקדמה (בראשית כח): שלא שנינו לא יאכל טהור עם הטמא. מפני הערוה לפי שלא הוצרכו נכך שכולן אובלין חוליהן בטברה היו ולא היו אובלין עם נשותיהן טמאות: אטו זו פרוש לאו דברים טמאין קאלי. והלא כל מגעו טמא: מעשיין הן. ולא גזרי' גזירה לגזירה: שהיטן עם צעלה. במטה כגון שהוא טמא דליכא למיחש משום טהרה או בזמן הזה שאין זו טהרה מי חיישי' להרגל עבירה או דילמא כיון דליכא היכרא מדכר דמרי: על השולחן. שאוכל עליו מותר להניח בשר העוף אלא הגבינה דקסברי בית שמאי בשר עוף בחלב לאו דלורייתא: ולא גזרי' העללה אטו אכילה: ואינו נאכל עמו: וזכ"ה אומרים לו'.

ש"מ דאסור: דליכא דיעות. שני
צני אדם שיזכרו זה לזה. וה"ה נמי
דמצי לשנויי דליכא שינוי להיכרא
ומיהו דעדיפא נקט דאפי' דיעות
ליכא: שאין מכירין. דלג אחי חד
למשקל מחדצריה ומיכל: אכל מכירין.
אסור. ואשח ובעלה [נמי] מכירין זה
אחד זה וס"מ דאסור: שינוי ליכא.
שאוכלין בדרך אחילה: איכא שינוי.
שאין דרך לישן אלף בקירוב בשר
דכחמיצ שאלה כסותה ועונתה^א ואמר
מר שאר זה קירוב בשר שאס אמר
אי איפשי אלף היא בצנדה והוא
בצגדו יוציא ויתן כתובה במס' כתובות
(פ"ד דף טז:). אל הפסיק לא אכל.
בפרק אלו תי השפרכין (פ"ד דף
פא). מפרש ליה שלא נתפרנס בזכות
אבות שלא הוצרך לכך לפי שהוא דאיק:
מה שאס רעהו כו'. דאסור לן יחוד מן
המורה בקדושין (פ"ד דף פ:). מאחין
בן אחיכ: ופליגא. דרב יוסף דשפט
מדרשה דהאי קרא לאסור אדרבי
פדת: גילו עריות. תשמיש ממנו ושאר
קורבה ואפי' קירוב בשר מדרבנן והיא
בצנדה אפי' מדרבנן ליכא ממזר:
ושימש

את זה נינוה התם דיעות איכא שנינו ליכא הכא איכא ד
לא יאכל הוב עם הובה משום הרגל עבירה ה"ג דיעות
אל ההרים לא אכל ועינו לא נשא אל גלולי בית ישי
לא טמא ואל אשה נדה לא יקרב מקיש אשה נדה לאשמו
הוא בבגדו והוא בבגדה אסור יאף אשתו נדה הוא בבג
ש"מ ופליגא דר' פדת דאמר ר' פדת לא אסרה תורר
ערוות בלכר שנאמר איש איש אל כל שאר בשרו ל
עולא כי הוי אתי מבי רב הוה מנשק להו לאחוותיה
אבי ידיהו ופליגא ידיה אדידיה דאמר עולא האפי' שו
לך לאמרי נזירא סחור סחור לכרמא לא תקרב: תני דבי
א' ששנה הרבה וקרא הרבה ושימש תלמידי חכמים
והיתה אשתו נוטלת תפיליו ומחזרתם בבתי כנסיות ו
להם כתיב בתורה כי הוא חיד ואורך ימיד בעלי שש

תשמיש ממש ואפילו הכי אסרי' הוא צנגדו והיא צנגדה: ופ' הרהור שצדיק גמור היה כדאמרין צפרק צ' דכתובות (דף טז.) מהו למעצז הכי א"ל אי דמיא לבז כי כשורא לזיי ואי לזיי

יג. יק ראשון שבת

מִיתִיבִי הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבִּן מִסְדְּרִין פְּרִשְׁוִיתֵיהֶן ב'. לֹאמַר הֲרִ"ס לִפִּי הַקּוֹנְטַרָס שֶׁפִּי צִמְמָנִי הַחֹזֵן רוֹאֶה הֵיכַן הַתִּינוּקוֹת קוֹרִין לֵאמֹר הֵנּוּ הֵא דְלֹא פִּרִּיךְ לִיָּה מִמֶּנִּי^א מִשּׁוֹם דְּלִיכֹא לְמִימַר דְּקוֹרִין בְּאִיסּוֹר וְאִין מוֹמִין צִדָּס אֲבָל הֲכֹא דְקִמְנִי מִסְדְּרִין מִשְׁמַע שְׁמוֹתֵרִין לַעֲשׂוֹת כֵּן:

רַבָּא אָמַר רַבּוּ עִם הָאָרֶץ מַעֲשִׂירָן
הָיָה. וְהָיָה הָאֱמִירָה צִפְרָה
צִמְרָה לְקוּטָה (דף מ"ה) שִׁיחָן כֶּסֶן
גָּדוֹל גּוֹר עַל הַדְּמָא לִפִּי שֶׁשֶּׁלָּה כָּכָל
גְּבוּל יִשְׂרָאֵל וְרָאָה שֶׁלָּה הָיָה מִפְּרִישִׁין
אַלֵּל תְּרוּמָה גְּדוּלָּה גְּדוּלָּה צִלְצֵל וְיֵלֶךְ
שֶׁלָּה הָיָה מִפְּרִישִׁין כּוֹלֵם אֵלֶּל תְּרוּמָה
גְּדוּלָּה אֵלֶּל רוֹצֵן הָיָה מַעֲשִׂירִים וְהָאֵל
לְחָשׁוּ הֵכָּה טָפִי לְמִיעוּט מִצְמָקוֹס
אַחֵר מִשּׁוֹם דְּהוּא מִיעוּט דְּשִׁכִּית
טוֹבָא וְהָיָה הִרְבֵּה נִשְׁלִים וּמָה שֶׁקָּשָׁה
לְדַבֵּי אֲלֻדָּבִי וְדַבָּא אֲלֻדָּבִי מִפּוֹרֶשׁ
צִפְ"צ לְתַכּוּצוֹת (דף כ"ד. וס"ט) גִּבִּי
חֵישָׁן לְגוּמְלִים: מָה אִשְׁתָּ רַעְהוּ
הוּא בְּבַגְדוֹ וְהָיָה בְּבַגְדָּה אִמּוֹר.
וְהָתָם צִמְרָה הוּא לְאִסּוֹר לִפִּי שִׁזְרוּ
תּוֹקְפוֹ וּמִתַּגְבֵּר עָלָיו צִיּוֹת וְרַשִׁי" פִּי
אִפִּי צִיּוֹת נִמִּי אִסּוֹר מִדְּאֻרִּיתִי
וְאִין נִרְאָה לְמַשְׁמַע דְּרוּאָה לְאִסּוֹר
יִחוּד צִנְדָּה תִּמְנָה לִיחּוּד לְאִסּוֹר מִן
הַתּוֹרָה גִּבִּי לִפִּי מֵאִשְׁתָּ אִישׁ וְשִׁירֵי
צִנְדָּה כְּדִמְכִּיץ סוּגָה צִשׁוּשִׁית (סנה'ד'
פ"ה) הוּא צִבְדוֹ וְהָיָה צִבְדָּה
צִבְדָּה

דלל היו אפי' נחשת איש אלל
 מדרבנן אסור צנדה מהיקשא טפי
 הוה לן למיסר יחוד מהיקשא ולמישרי
 הוה צבגדו והיא צבגדה בלל יחוד
 כגון שפתח פתוח לרה"ר מסוגה
 בשושים^ט: ופליגא דר' פדת
 דא"ר פדת לא אסרה תורה אלא בו'^ז
 מינה מנל ליה פדליגי דלימא^ח מדרבנן
 אסור אפי' הוה צבגדו ורש"י דפיס'^ה
 כאן כיון דמדאורייתא לא אסור אלל
 תשמיש ממס מדרבנן לא אסור אלל
 קריוב פשר^א לא הירכל דמסממא לא
 פליגי אמתני' דלא יאכל הזב עס
 הזבה ועוד ויכ' לית ליה דאשת רעהו
 הוה צבגדו והיא צבגדה אסור ומפס'^ב
 ר"ת^ד פדליגא דר' פדת דכיון דלא
 אסרה תורה אלל קריבה של גילוי
 עריות בלבד א"כ אין לנו לאסור
 ולגזור אלל כעין שאסר הכתוב דהיינו
 דיעות בלל שניו כגון לא יאכל הזב
 עס הזבה בבל הוה צבגדו והיא
 צבגדה דאיכא דיעות אפי' לא אסור
 ר' פדת דלפ' בנשת איש הוה צבגדו
 והיא צבגדה שרי ורש"י פ' פדליגא דר'^ה
 פדת כיון דאית ליה דלל שיך לשון
 קריבה אלל בגילוי עריות ממס וא"כ
 ואל אשה נדה לא יקרב היינו תשמיש
 ממס שוב אין ללמוד צהיקש מאשת
 איש לאסור הוה צבגדו בו' לאפוקי
 לשון קריבה ממסמעותו ודוחק הוה
 דהא אסור רעהו לא טמא משמע

יגא ידידיה אדידיה. והוא היה יודע בעלמו שלא יבא לידי דרב אחד בר אבהו מרביז לה אכתפיה ומרקד ח"ל רבנן אמן לא והספד לא חס לפרש ולהאריך כאן למה היה עושה:

עין משפט
נר מצוה

ק א ב מ"י שם הלכה טו
טור שו"ע שם סעיף ו:
קא ג מ"י פ"א מהלכות
איסורי ביאה הלכה יח
ופ"ו מהלכות טומאת אוכלין
הלכה יא סמג לאוין קיא
טוש"ע יו"ד סימן קנח סעיף
ג:

קב ד מיי פיא מהלכות
א"צ שם טוש"ע שם
סעיף ו:
קב ה מיי פכ"א מהל'
איסורי ביאה הלכה ו
סמג לאוין קבו טוש"ע אה"ע
סימן כא סעיף ז:

מוסף תוספות

א. מרשט אלסאפ רהאר
 היכן העינטקוט קרייזן אבן
 פון אל יקרא, יייל אבן
 'האלט'... ליעולס (אמור) ר'
 פארן שטן תהורה וני
 אסור אלא קריבה של גלוי
 עריות אבן. מוס' ע"ז ח'
 [ו]א"ק ח' אבן אבנורי ויהי
 בכורה אפי' מדרבנן ליא
 מליגור. מוס' הלא"ה, וריזן
 וכן אבן לפורש' אבן
 ויהי וריזקאל אבן אבנורי ויהי
 בכורה בעריות, וריזן ויהי
 אסור קירוב שטר, ואסור
 גי' הוא בכנורו ויהי
 בכורה בעריות, ויהי אבן
 אבנור נדה קירוב שטר
 אבנור אבן אבן אבן אבן
 בכנורו ויהי בכנורה.
 וישיב'... T. דה"ק. מוס'
 הלא"ה.

רב נסים גאון

מתיבי רבן שמעון על
מגילת אסתר תלמוד
מסדוריהן ששיתוריהן לא
על. זאת התוכנית פירוק
עלה ב' פירוקן תלמודות,
תלמוד ארץ ישראל
פירוק אחר חזק
רציתי לכתוב בכאן, וכן
אמר אליך בער פירוק
בוצע ואולי לא בער
דעם בוצע. ופי' בדיהם
הן תהנוקתן תהנוקן
קריאה יאהבו שביכה
הן ואנו בטוחים הן
הן לא שאת הן
ולפיכך הותר להם
לאור הן דליכא למשח
שם שט, לאח הון
לפי דחישש שמה שיה
שהן ירצה שיה
הן לפיכך [אין] מבטלין
התהנוקתן מן קריאה.
בוא ראה על הין פוצה
בגמ' ישראל. פירוש
חנה דבני מערבא מזה
וזה המלה למדנה מזה
שאמר חנה (ברכות י'
הן מעט שטור היה
לפי שרשן רורב, כלומר
מזני שמררין ישראל
שהתורה ורוב שמדוריהן
מליגע ומליקרב לדבר
שנדרש להטומאה.